Europees Parlement
2024-2029

Commissie begrotingscontrole

2025/2237(INI)

6.2.2026

ONTWERPVERSLAG

over de controle van de financiële activiteiten van de Europese Investeringsbank Groep — jaarverslag 2024
(2025/2237(INI))

Commissie begrotingscontrole

Rapporteur: Dick Erixon

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....3

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de controle van de financiële activiteiten van de Europese Investeringsbank Groep — jaarverslag 2024

(2025/2237(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien het investeringsverslag 2024/2025 van de EIB, getiteld “Innovation, integration and simplification in Europe” (Innovatie, integratie en vereenvoudiging in Europa), gepubliceerd op 5 maart 2025,

– gezien Speciaal verslag 07/2025 van de Europese Rekenkamer van 19 maart 2025 over het Europees Fonds voor strategische investeringen,

– gezien verklaring CC 1/2025 van het Contactcomité van de hoge controle-instanties van de Europese Unie van 30 september 2025 over de externe openbare controle van de Europese Investeringsbank,

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A10-0000/2026),

A. overwegende dat de kerntaak van de Europese Investeringsbank Groep (EIB-groep) erin bestaat de economische groei in de EU te stimuleren; overwegende dat met haar investeringen echt marktfalen moet worden aangepakt;

B. overwegende dat sociale beleidsgebieden in de eerste plaats een nationale bevoegdheid zijn; overwegende dat EIB-financiering niet kan worden gebruikt ter vervanging van nationale begrotingen en er sprake moet zijn van daadwerkelijke additionaliteit;

C. overwegende dat de diepgang en kwaliteit van het toezicht van het Parlement op de financiële verrichtingen van de EIB in overeenstemming moeten zijn met de intensiteit van de samenwerking tussen de EIB en de Commissie, die inmiddels zeer omvangrijk is;

D. overwegende dat de EIB eigendom is van de lidstaten en dat de belastingbetalers uiteindelijk instaan voor haar 248,8 miljard EUR aan geplaatst kapitaal; overwegende dat leningactiviteiten van de EIB niet zijn opgenomen in de nationale schuldstatistieken; overwegende dat strenge efficiëntienormen en externe controles daarom van essentieel belang zijn; overwegende dat de uitbreiding van het mandaat van de EIB gepaard moet gaan met de versterking van de regelingen voor externe controle;

Financiële verrichtingen en prestaties

1. wijst op de stabiele financiële prestaties van de EIB-groep in 2024; benadrukt dat succes moet worden beoordeeld op basis van aantoonbare economische resultaten, niet alleen op basis van het aantal ondertekende overeenkomsten;

2. stelt met bezorgdheid vast dat het deel van de betalingen dat meer dan 90 dagen achterstallig was, is verdrievoudigd en eind 2024 in totaal 281,3 miljoen EUR bedroeg, wat neerkomt op 0,06 % van de totale leningenportefeuille (tegenover 82,4 miljoen EUR of 0,02 % eind 2023); benadrukt dat deze toename van niet-renderende blootstellingen en achterstallige betalingen aanzienlijk groter is dan de groei van 2 % in de totale leningenportefeuille;

InvestEU, de vereenvoudiging van het meerjarig financieel kader en de herstel- en veerkrachtfaciliteit

3. merkt op dat de EIB 38 verrichtingen in het kader van InvestEU heeft goedgekeurd in 2024, waarbij gebruik is gemaakt van 1,7 miljard EUR van de EU-garantie; benadrukt dat het InvestEU-programma moet worden beoordeeld op basis van de kwaliteit van de interventies en de meetbare impact ervan, en niet alleen op basis van de hoeveelheid ingezette financiering; beklemtoont dat de focus bij verslaglegging moet verschuiven van op input gebaseerde maatstaven naar op impact gebaseerde indicatoren die echte economische resultaten aantonen;

4. merkt op dat het versnipperde financieringslandschap van de EU leidt tot inefficiëntie; benadrukt dat het verminderen van de bureaucratie van essentieel belang is om het concurrentievermogen te herstellen;

Energiezekerheid

5. verzoekt de EIB de financiering van kernenergie uit te breiden en alle koolstofarme projecten te evalueren aan de hand van objectieve criteria, waaronder koolstofintensiteit gedurende de levenscyclus en netstabiliteit, zonder onderscheid te maken tussen technologieën; benadrukt dat de lidstaten het soevereine recht behouden om hun energiemix te bepalen;

Defensie- en veiligheidsbeleid

6. beklemtoont hoe belangrijk de bijdrage van de EIB-groep aan de vrede en veiligheid in Europa is, zoals uiteengezet in het Witboek Europese Defensie Gereedheid 2030, door de steun voor initiatieven om de defensie-industrie van de EU te versterken, de cyberbeveiligingsinfrastructuur te verbeteren en innovatie op het gebied van kritieke defensietechnologieën te bevorderen middels het verstrekken van financiering en het aantrekken van particuliere investeringen;

7. benadrukt dat de EIB in staat zou moeten zijn om alle soorten defensieprojecten te financieren;

8. verzoekt de EIB belemmeringen voor investeringen in defensie en grensbescherming in kaart te brengen; beklemtoont dat het wegnemen van belemmeringen van essentieel belang is voor tastbare veiligheidsresultaten;

9. benadrukt dat het belangrijk is een gestructureerde samenwerking met het Innovatiefonds van de NAVO tot stand te brengen om synergieën te waarborgen en dubbel werk te voorkomen, met name bij het opschalen van technologieën waarvoor particulier kapitaal ontoereikend is;

Investeringen op gebieden die onder de nationale bevoegdheid vallen

10. herinnert eraan dat huisvestingsproblemen in de eerste plaats op lokaal of nationaal niveau moeten worden aangepakt; vraagt zich af of de EIB-financiering van zuiver lokale huisvestingsprojecten zonder grensoverschrijdend aspect wel goed besteed geld is;

Steun voor kmo's, midcaps, start-ups, scale-ups en andere bedrijven

11. benadrukt dat de EIB zich moet richten op echt marktfalen en dat haar investeringen niet mogen dienen als vervanging voor particulier kapitaal of nationale begrotingen; beklemtoont dat de bescherming van het concurrerende marktklimaat van cruciaal belang is;

12. neemt kennis van de bevindingen van de Europese Rekenkamer in Speciaal verslag 07/2025 met betrekking tot onvoldoende additionaliteit; waarschuwt ervoor dat particuliere investeringen verdrongen kunnen worden; dringt aan op kwantitatieve risicodrempels en beoordelingen achteraf van verdringingseffecten;

13. merkt op dat EIB-leningen hogere administratieve lasten met zich meebrengen dan commerciële leningen; roept de EIB ertoe op plannen voor het verminderen van beperkingen bekend te maken;

Beleidsterreinen cohesie, klimaat, digitalisering en milieuduurzaamheid

14. benadrukt dat verslaglegging op basis van volume de output meet en niet de resultaten; dringt aan op resultaatgerichte indicatoren, zoals vermeden CO_2-emissies per geïnvesteerde euro; pleit voor benchmarking ten opzichte van vergelijkbare interventies;

15. waarschuwt ervoor dat de voortdurende accumulatie van overlappende mainstreamingdoelstellingen kan leiden tot een wiskundig onmogelijke portefeuillesamenstelling;

Activiteiten van de EIB buiten de EU

16. dringt erop aan dat leningen aan niet-EU-landen afhankelijk worden gesteld van samenwerking met de EU op het gebied van migratiebeheer, met inbegrip van overname;

17. benadrukt dat solide fraudebestrijdingsmaatregelen van essentieel belang zijn om het vertrouwen van de belastingbetaler in de investeringen van de EIB en haar blijvende steun aan Oekraïne te waarborgen; roept op tot op strenge controlenormen; stelt dat de EIB onbeperkt toezicht moet kunnen uitoefenen op al haar investeringen buiten de EU;

Verantwoordingsstructuur van de EIB

18. onderschrijft verklaring CC 1/2025 van het Contactcomité, waarin kritieke lacunes in de controle worden aangewezen; wijst op de paradox van enerzijds het uitgebreide mandaat van de EIB en anderzijds de beperkte controlebevoegdheden; pleit voor betrokkenheid van de nationale hoge controle-instanties; herhaalt dat de Verdragen

moeten worden gewijzigd om de Europese Rekenkamer volledige toegang tot de EIB te verlenen;

19. uit zijn bezorgdheid over het faillissement van Northvolt, ondanks het feit dat het 942,6 miljoen EUR aan EIB-leningen heeft ontvangen; merkt op dat er soortgelijke risico's lijken te bestaan met Stegra; dringt aan op openbaarmaking van de risicobeoordelingen van de EIB; eist een overzicht van de lessen die zijn getrokken uit de zaak-Northvolt; verzoekt de EIB om de risicobeoordelingsprofielen voor deze en andere soortgelijke opdrachten openbaar te maken; herhaalt zijn verzoek aan de EIB om details te verstrekken over het evaluatie- en besluitvormingsproces dat plaatsvond voorafgaand aan de investering in Northvolt AB, en uit te leggen hoe een dergelijk cruciaal project kon falen, ondanks de beweringen van de EIB dat zij adequaat en voortdurend toezicht houdt op de begunstigden van haar financiële steun; neemt met bezorgdheid kennis van de partijpolitieke banden tussen de leiding van de EIB en een vroege Northvolt-investeerder en -adviseur;

20. dringt er met klem op aan de preventie van belangenconflicten te verscherpen; vraagt striktere afkoelingsperioden voor vicepresidenten van de EIB en duidelijkere regels voor hun deelname aan besluiten over hun land van herkomst;

Transparantie, controle en toezicht

21. betreurt het dat de EIB geen follow-up heeft gegeven aan het jaarverslag van het Parlement over haar financiële activiteiten in 2023[1]; benadrukt dat een interinstitutioneel akkoord van essentieel belang is voor een voorspelbare samenwerking;

Follow-up van de aanbevelingen van het Parlement

22. verzoekt om tijdige follow-up van: a) investeringseffecten; b) voorkoming van belangenconflicten; c) transparantie; d) deze resolutie;

°

° °

23. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie en verzoekt de Raad en de Raad van Bewind van de EIB een debat te houden over de hierin gepresenteerde standpunten van het Parlement.

[1] Resolutie van het Europees Parlement van 28 februari 2024 over de financiële activiteiten van de Europese Investeringsbank – jaarverslag 2023 (PB C, C/2024/6742, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6742/oj).